

Yazan: Miyase Sertbarut
Roman / 104 sayfa

10+ YAŞ / 4 ve 5. SINIFLAR

Ana Temalar

Hayal Gücü, Sevgi, İletişim,
Kişisel Gelişim

Temalar

Yalan söylemek, Hayvan sevgisi,
Doğa sevgisi, Aile bağları, Anne
sevgisi, Köyde yaşam, Oyun,
Haberleşme (mektup)

Ödüller

- 2003 Tudem Edebiyat Ödülleri
Birincilik Ödülü
- 2004 Tudem Edebiyat Ödülleri
İkincilik Ödülü
- 2006 Tudem Edebiyat Ödülleri
Birincilik Ödülü

YALANCI PORTAKAL

*Hayallerini yalan üzerine kuran küçük bir kız
çocuğunun sürprizlerle dolu olgunlaşma hikâyesi...*

KİTABIN ÖZETİ

Bütün çocukların dünyasında yalan ile hayal karışır birbirine. Hayal bir kaçış, yalan bir kurtuluş mu? Bu kitap çocukları hayal sofrasına davet ederken yalan kapısının nelere yol açacağını da sezdiriyor. Hayal kurmak zevkli, yalan kurgulamak tehlikeli olabilir. Bütün bunları halasıyla yaşamak zorunda kalan Elif'in gözüyle görüyor, Elif'in gönlünden izliyoruz.

Elif çok çocuklu ailesinin ekonomik sıkıntıları nedeniyle halasının yanına gönderilir. Orada okula başlar. Annesini özler ama bu yeni çevreyi de tanıdıkça sever. Bahçedeki yalancı portakal ağacı hep ilgisini çeker. Bazen kendisinin, bazen çevresindeki insanların "yalancı portakal" gibi olduğunu hayal eder. Okulda zaman zaman öğretmeniyile dertleşir, halasının evinde olup bitenleri biraz değiştirerek ona anlatmaya başlar. Sonra yaptığından kaygı duyar, söylediği yalanlar ya halasının kulağına giderse... Ya işin doğrusu ortaya çıktığında öğretmeni onu sevmezse... Kitap boyunca Elif hayaller, yalanlar, masallar üzerine kafa yorar. Hepimizde olduğu gibi onu da bu kafa yormalar gerçek hayata hazırlar.

ÖNE ÇIKAN ÖZELLİKLER

- Çocuklar eğlenceli bir macera okurken yazma ve yaratım süreçlerini sezinleme, hikâye yazarken karakter oluşturma deneyimi kazanır.
- Eser çevre kirliliğine ve hayvan haklarına dikkat çeker.

MİYASE SERTBARUT

1963 yılında Ceyhan'da doğdu. Keloğlan, Jules Verne, Orhan Kemal ve Karabaşlarıyla büyüdü. Okula giderken hep karnı ağrıyordu. Yani o öyle zannediyordu... Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi, yine karnı ağrıyordu. Öğretmenlik yaptı, karnının ağrısı geçmiyordu. Yazmaya radyo tiyatroları ile başladı. Öykü, roman, masal türlerinde yapıtlar verdi. Karnının ağrısı geçti. Kitapların bütün ağırlara iyi geldiğini düşünüyor.

SINIF ETKİNLİKLERİ

İnsan, evinden ayrı kaldığında neden özlem içinde olur? Sizin de ayrı kaldığınız zamanlar oldu mu?

Kitaptaki yalancı portakal ağacı gibi garip adları olan hangi bitkileri duydunuz? Kuzukulağı, devetabanı, unutmabeni çiçeği gibi...

Elif neden öğretmenine olayları değiştirerek anlatıyor?

Ailenizde size masal anlatan biri oldu mu? Sizce dinlemek mi, yoksa okumak mı daha eğlenceli?

Elif evdeki işlerin bazılarını yapıyor, siz kendi evinizde hangi işleri yapıyorsunuz?

Kitapta yalancı portakal ile dut ağacının akraba olduğu söyleniyor. Sizin de birbiriyle akraba olduğunu söyleyebileceğiniz hangi ağaçlar var?

Elif'in öğretmeninin yazdığı kitap ne hakkında?

Yazarın Tudem Yayınlarından çıkan diğer kitapları:

Bir Dilek Tut (*masal*)
Akvaryumdaki Denizkızı (*masal*)
Tuna'nın Büyülü, Gemisi (*öykü*)
Kırmızı Kartal (*öykü*)
Altın Avcıları Plajda (*öykü*)
Yangın Tüpüyle Uçan Çocuk (*öykü*)
İkizler İz Peşinde (*öykü*)
Sarı Maymun (*roman*)
Kaçak Köpek Biber (*roman*)
Yalancı Portakal (*roman*)
Sisin Sakladıkları (*roman*)
Kapiland'ın Kobayları (*roman*)
Kapiland'ın Karanlık Yüzü (*roman*)
Yılankale (*roman*)
Kimsin Sen? (*roman*)
Çöp Plaza (*roman*)
Sil Baştan Aşk (*roman*)
Buz Bebekler (*roman*)
Ara Âlem 1 – Tarlakoz'un Tuzağı (*roman*)
Ara Âlem 2 – Yasak Oyun (*roman*)
Sınıfta Kalanlar Okul Açtılar (*roman*)
Saat Canavarı (*öykü*)

İLİŞKİLENDİRİLEN KAZANIMLARDAN BAZILARI:

4. SINIF-SOSYAL BİLGİLER

1. 1. Bireysel farklılıkları tanır ve kabul eder. 1. 2. Duyguları ve düşünceleri arasındaki ilişkiyi fark eder. 1. 3. Farklı durumlara ait duygu ve düşüncelerini ifade eder. 1. 4. Başkalarının duygu ve düşüncelerini saygı ile karşılar.

4. SINIF-TÜRKÇE

Konuşma,

2. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme:

1. Kendine güvenerek konuşur.
2. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır. 3. Konuşmasında söz varlığını kullanır. 4. Yeni öğrendiği kelimeleri konuşmalarında kullanır.
5. Konuşmasını görsel sunuyla destekler.
6. Dinleyici grubunu ve bulunduğu ortamı dikkate alarak konuşur.
7. Konuşmasında ana fikri vurgular.
8. Konuşmasında yardımcı fikirleri ve destekleyici ayrıntıları vurgular.
9. Konuşmasında, önemseydiği bilgileri vurgular. 10. Düşüncelerini mantıksal bütünlük içinde sunar.

Okuma:

2. 5. Okuduklarını zihninde canlandırır.
2. 6. Okuduklarındaki duygusal ve abartılı öğeleri belirler ve sorgular.
2. 16. Okuduklarında gerçek olanla hayal ürünü olanı ayırt eder. 2. 17. Okuduğu metindeki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder. 32. Yazarın amacını belirler.
33. Okuduğu metnin yazarı hakkında bilgi edinir.

Yazma,

2. 7. Olayları, oluş sırasına göre yazar.
2. 16. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
2. 17. Yazılarında uygun ifadeleri kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verir. 2. 22. Kendisini, ailesini ve çevresini tanıtan yazılar yazar.
2. 23. Özet çıkarır. 2. 24. Kendisine ilginç ve çekici gelen karakter, olay, yer, an vb. ile ilgili görüş ve düşüncelerini yazar.
2. 32. Yazılarında ne, nerede, ne zaman,

nasıl, niçin ve kim (5N 1K) öğelerini vurgular.

Görsel okuma:

1. 1. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını bilir. 6. Beden dilini yorumlar. 7. Doğayı izler, doğadaki değişimleri fark eder ve yorumlar.

5. SINIF-TÜRKÇE

Sözlü İletişim

T5.1.1. Akranlarıyla ve yetişkinlerle bir konuyu konuşur/tartışır.

T5.1.1.5. Konuşmada/tartışmada ifade edilen fikirleri toparlar, konuşmalardan ne anladığını ve kendi düşüncelerini ifade eder.

T5.1.3. Konuşmasını/sunumunu bilgiyi daha net aktarabilmek için uygun durumlarda grafikler, görseller ve benzeri çoklu medya araçları ile destekler.

T5.1.4. Konuşmasını konuya, ortama ve konuşmayı yapacağı kişi veya gruba göre uyarlar.

T5.1.6. Dinlediklerini/izlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.

T5.1.7. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.

T5.1.8. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.

T5.1.10. Dinlediklerinde gerçek ve kurgu olanı ayırt eder.

Okuma

T5.2.1. Okuduklarının konusunu ve ana fikrini/ana duygusunu belirler.

T5.2.2. Okuduklarında yardımcı fikirleri belirler ve yardımcı fikirlerin ana fikri nasıl desteklediğini açıklar.

T5.2.4. Metni yorumlarken metinden aktarımlar yapar.

T5.2.5. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.

T5.2.7. Okuduklarındaki yönlendirici ifadelerin anlamda yaptığı değişikliği fark eder.